

MAGYAR KURIR.

Bécs, Hedden, Mártzius' 2dikán, 1824.

Nagy Britannia és Irlandia.

Az Alsó-Háznak Febr. 4diki ülésébe, a' mint már francia levelek szerint említettünk, Hill Úr megvívte a' Biztonság' tudósítását a' Királynak teendő köszönet felől. Ez alkalmatossággal Hobhouse Úr néhány kérdéseket intézett Canning Úrhoz, könyilatkozatván, hogy a' mit a' köszönő-írás Angliának külső Politicájára nézve magában foglal, mind az ellen protestálnia kellett, 's különösen arról panaszkodott, hogy Canning Úr nem magyarázta - ki magát elegendően Amerika felől, 's ezzel, a' mint látszik a' többi Minisztereknek kívánt szolgálatajokra lenni, kiknek kétség kívül vagyon okok róá, hogy ezen tárgyra nézve halgassanak. „Canning Úr“ mond a' Beszélő „azt állítá, hogy Anglia időt kíván barátságból engedni Spanyol Országnak, Amerikai tartományainak újabb elfoglalására. Azt tartom, hogy ha a' Spanyol Király idegen segítség nélkül igazgathatná Európai Országát, lehetne neki időt engedni arra nézve, hogy minden segéd kútfojainak használásával, próbát tegyen Amerikai Coloniái ellen. De vallyon akarta e Canning Úr azt is mondani, hogy míg 70.000 Francia őrszi királyi-széken a' spanyol Királyt, 's Országának nevezetesebb erősegeiben francia seregek vagynak, Ferdinand addig is olly erőben lenne, hogy tulajdon seregeit küldhetné Amerikába? akarta e azt is mondani, hogy Anglia meg fogná engedni, hogy Amerikába hadküldessék, míg Spanyol Országban fran-

czia seregek lennének?“ Hobhouse Úr arról is panaszkodott továbbá, hogy Canning Úr nem jelenté - ki, micsoda választ vevő Chateaubriand Úrtól azon kérdésre: „meddig maradnak Spanyol Országban a' francia seregek?“ Kívánta végre tudni, mi okból bocsáttatott - ki utóbb a' tudva lévő Proclamatio a' Jóniai szigeteken. Ezen Proclamatiót, melly két szigetet 30 napí Contumácia alá vet, azért nevezi különösnek Hobhouse Úr, mivel maga Szir Maitland is tetemesen vétett a' Contumácia ellen, 's mindenkor a' Görögök ellen tett rendszabásokat, a' Törökök' kegyetlenkedéseit pedig egészen elhalgatta. (Canning Úrnak, ezen észrevételekre adott feleleteit láttuk a' XVd. számban.) — Oberster Palmer fonáknak 's menthetelennék nevezé Anglia' Politicáját Spanyol Országra nézve. „Mi a' gyümöleség? mond ő „ezen nagy hülcsetségű Politicának? Az, hogy az egész Világ Anglia ellen van, és hogy csak nem minden Igazgatások és Nemzetek utálják Angliát. Az Európai Igazgatások gyűlölik Angliát, mint a' nyomtatás szabadságával egyedül bíró Nemzetet, gyűlölök nemkülönben a' Nemzetek is, minthogy Anglia minden a' szabadságért viselt hadalmak változhatatlanul ellenek volt, melyek Francia Országban a' pártosság oltá, Déli - Amerikában, Olasz - Görög - és Spanyol Országokban folytattattak. E' szerint Anglia, Miniszterei systemájának következtetésében, az egész emberi nemzetiségnek ellenségévé leve. A' száraz Hatalmasságok' Miniszterei menthetők; do

Anglia' Minisztereit nem lehet menteni, mint a' kik nem rabszolgák, hanem a' Korona' és Nép' Tyranusai, még pedig a' leggyalázatosabbak, mellyekkel csak a' világ valaha nyomorgattatott. Még a' Spanyol Király maga sem vétkezett annyira az emberiség ellen, mint ezek; mert az ő maga viselete egyezett az isteni jusokról való megfogásaival; de hol találjak consequentiát vagy emberiséget a' mi Minisztereinkben? Ha magokat minden tévovázás nélkül kinyilatkoztassák Spanyol Ország ellen, akkor azon Országban nem lett volna háború. De mi volt az anglus Miniszternek finom Politicája, — kinek szíve, mint maga mondja, olly hevesen vér az emberiségért — egyéb, minthogy uralkodó Neutralitása által zürzavart szerezzen Spanyol Országban, 's czélt érven erre nézve, 's a' szánelközésre méltó Spanyol Ország a' legnagyobb nyomorúságba taszítatván, most már Francia Országot akarja gátolni győzedelmei gyümöleséinek aratásában.

Londoni Ujság-levelek közlik azon szerződést, melly az Ausztriai Császár és Angliai Birály Ó Felsegek között, az Ausztriai költsönözésre nézve, Bécsben Nov. 17d. 1823. köttetett. A' szerződés' szavai ezek:

„Ó Felsegek, az Ausztriai Császár és Anglus Király azon hasonló kívánságtól lelkesítettven, hogy az Ausztriai költsönvételre nézve tökéletes egyességre lépjenek, 's azon egész adósság, melly ezen nevezett alatt Ausztriát nyomja lefizettség, e' végből meghatározták, hogy ezen dolgot bizonyos szerződésnél fogva hajtánák végre, melly szerződés' készítésére 's végbevételére, mind két részről Meghatalmazottjaikká kinevezék, Ó Felsege az Ausztriai Császár, Herceg Metternich-Winneburg Clemens Venczel Lothár Urat, Ochsenhau-

seni Herceget 's a' t. 's a' t., Aranygyapjas Vitézt, sz. István Rende Nagykeresztesét, a' Polgari érdem arany-jelének, 's Jeruzsálemi sz. Janos Rende keresztljének birtokosát 's a' t. 's a' t., valóságos belső Titkos Tanácsost, Cs. R. Kamarást, Status és Conferentiás Minisztert, Ó Cs. R. Felsege' Házi-Udvari- és Status-Cancelláriusát; Ó Nagy-Britannia Felsege pedig Gordon Róbert Urat, kik meghatalmaztatásukat egymásközött kieserélvén, a' következő pontokban megegyezének:

1. Czikkely. Ó Felsege az Ausztriai Császárkötelezi magát, hogy az Ausztriai költsönözés nevezte alatt lévő öszveséges keresetekben, a' Britanniai Kincstárnak 2,500,000 font Sterlingeit fizet.

2. Czikk. Ezen 2,500,000 font Sterlingből álló summát a' Britanniai Kincstárnak, az Ausztriai Igazgatás' nevében és részéről, a' Baring, Reid és Irving, 's a' Rothschild Londoni Hazak fogják befizetni azon feltételek szerint, mellyeket a' Nagy-Britannia Igazgatás elfogadott.

3. Czikk. Mihelyt jelenvaló szerződést az illető Felsegek helybe fogják hagyni, Ó Nagy-Britanniai Felsegének Meghatalmazottja azon személyeknek lehet Ó Császári Felsege arra nézve megfog nevezni, mind azon eredeti levelezéseket 's öszveséges császári kötelező leveleket által fogja adni, mellyek Ó Nagy-Britanniai Felsege Igazgatásának birtokában valának az Ausztriai költsönvétel oltá; 's Ó Nagy Britanniai Felsegének Igazgatása kezességet vállal mind azon keresetekről, mellyek Ausztriára nézve Anglia részéről támasztathatnának.

4. Czikk. Nyilván meghatároztatik, hogy jelenvaló szerződés erejénél fogva, az Ausztriai költsönözéssel egybekötésben lévő minden költsönös pénzheli keresetek ezennel semmivé tétetnek és teljesen eltöröltetnek.

5. Cikk. Jelenvaló szerződés hat hetek lefolytában, vagy ha lehetséges még előbb helybehagyattassék, 's a' helybehagyási-levelek Londonban kicseréltessenek. Eanek hitelességére nézve, mind két Meghatalmazottak, kezek aláírásával 's pecsétjekkel erősíték meg ezen szerződést. Költ Bécsben, Nov. 17d. 1823.

(L.S.) Metternich.

(L.S.) Gordon.

Ezen szerződésre nézve, jelentette James Úr az Alsó-Házban, hogy csudálkozik rajta, hogy azt a' Király a' nélkül helybehagyá, hogy előbb a' Ház tanácskozása alá bocsátotta volna. James Úr ezen cselekedetet ellenkezőnek tartja a' Constitutióval, 's azt mondja hogy a' mit Canning Úr ezen tekintetben tenni merészeit, azt még Pitt sem merete volna cselekedni midőn hatalmának legfelső fokán állott is. Canning Úr erre azt felelte, hogy itten a' Korona csupán elsőégi jussát gyakorlá, 's ha James Úr erre nézve valamely mozdítást kívánna tenni, tönne azt majd alkalmatosabb időben. James Úr azt visszazonozá, hogy ha a' Miniszterek a' Háznak megegyezése nélkül pénzbeli foglalatosságokat vállalnának magokra, úgy rövid időn ugyan annak helybehagyása nélkül, adót is vehetnének a' népre. Különben ezen dologra nézve nem jelentette, hogy felőle ezentúl értekezni kívánna. — Az Alsó-Ház Febr. 9dra tette egybegyűlését, melly napon semmi nevezetes dolog nem adá elé magát. — A' Felső-Házban Marquis Lansdown úgy szóltott, hogy hajlandó lenne a' Miniszterekhez, hogy ha ezek hajlandóknak mutatnák magokat Déli-Amerika függetlenségének megismerésére, mellyet a' józan Politika kíván; 's mint-hogy ő ezen megismerést Angliának kereskedési hasznaira nézve igen sürgetőnek tartja, azt kívánna, hogy az teljes-

séggel ne halasztatnék. Kinyilatkoztatván a' Miniszterek, hogy választ várnak erre nézve a' Madriti Udvartól, és hogy a' Déli-Amerikába küldetett Consulok tudósításainak is rövid időn meg kell érkezniek, reményleni lehet hogy ezen fontos tárgyban nyilatkoztatásokat is fognak majd tenni a' Ház előtt. De ha Mártzius hónapjáról elmaradnának ezen nyilatkozatások, úgy ő azt fogná sürgetni, hogy kérni kell Ő Felségét, hogy a' spanyol Colonial függetlenségének teljes megismerésére nézve szükséges rendszabások vétetnének-elő.

Spanyol Amerika.

Oct. első napjaig terjedő Limai Ujságok, mellyek Febr. 13d. érkezének-meg Londonba, egy Decrétumot közölnek, mellyből megtszik, hogy a' Congressus által az ezzel újat húzott letételt Praesidens Riva-Aguero, még mind egyre ellenkezik Truxillóban a' Limai Igazgatás felsőségi jussáival és hogy etől Bolívar azt az utasítást vette, hódoljatna meg azon felekezetet, mellynek feje Aguero.

Ugyan ezen Ujságok közölnek egy Zepitai hivatalos-levelet is Aug. 26dikáról, melly a' Spanyolokon az előtt való nap vett győzedelmet jelenti. Ezen győzelem által nagy darab föld elszakadt a' spanyol uradalom alól, 's azon gazdag tartományok elvesztése, mellyekből az említett darab föld áll, halalos dőfés leszen a' spanyol seregekre nézve, mint a' mellyek az élelmet és penzt azokból kaptak. — Említett hivatalos levélnek foglalatja ide megyen-ki: „Megtudván Szanta-Cruz, hogy Valdez 1800 emberrel közelget, Oberster Cerdenának, ki Pomataban felüdött azt parancsolta, közelítene a' Desaguadero-hoz, 's ő maga is elindult ezen víz felé

egy Vadász Batalionnal és egy Svadrón Huszárral. Aug. 23d. megérkezett Szanta-Cruz a' nevezett folyóvíz hídjánál, 's ottan magát védelmezési állapotba helyezteté, míg a' következő két nap vari seregei is megjövének. Ekkor 1300 emberből álló csapatjával elindult az ellenség ellen, melyet Zepita szomszédságában hitt lenni, a' melly várost azért meg is szállotta, 's a' hid' védelmére 2 ágyút 's minden Batalionból két Compániát hagyott. Gen. Szanta-Cruznak előserege két órai menetel után reá bukkant az ellenségre, melly a' fő csapatnak későbbi érkezése miatt időt nyert magának a' hátravonulásra. Az ellenség a' város alatt várta a' Perui seregeket, 's Szanta-Cruz magát arra határozá hogy az ellenséget, bár ha az egy harmad részszel haladta is az ő erejét, megtámadja. A' Peruiak' ütközet-líneája egy síkon volt, a' Legio' Bataliona a' jobb szárnyát, a' 4d. Batalion a' közép-pontot formálta, 's a' Vadászok a' balszárnyán állottak. Az úgynevezett „Győzők“ Bataliona tartalékul állítatott, a' 3d. Svadrón a' jobb, a' 2d. a' bal oldalt fedezte, 's a' közép-ponton kiállított két ágyút egyesén tüzelének. Az ellenség visszavonta a' Líneán túl 400 főből álló Lovasságát, 's egy dombról visszazonozta tüzelésünket; az ellenséges Gyalogság, melly 1400 emberből állott, a' domb' aljában fogott helyét. Megtámadván ezen helyezetben a' Spanyolokat a' Függetlenek, azokat a' síkra szoríták, és semmivé tevek. A' győzedelmnek kiménetele az leve, hogy spanyol részről 100 ember esett-el 's 1814 jutott fogságra ezenkívül 240 puskát, 52 lovat 's t. f. tevőnek zsákmányokul a' Peruiak, kiknek részéről csupán 28 ember esett-el és 84 sebesítetett-meg."

A' Courier, melly a' feljebb említett kivonásokat közli a' Limai Ujsagokból,

közlésére ezen észrevételeket teszi: „Limai Levelezőnkől Oct. 4dikéig érkező Perui tudósításokat vevénk. A' Zepitai ütközetben megveretett spanyol seregek Valdez vezérése alatt, Vice-Király La Szerna' osztályához vonulának Puno felé. De mivel Gen. Sucre ugyancsak Puno-nak tartott segéd seregeivel, azt lehet várnai, hogy La Szerna és Valdez, Szanta-Cruz és Sucre Generalisok által körülherítettén, vagy meg adjak magokat, vagy semmivé tétetnek. Levelezőnk oly reménységgel vagnak, hogy mind a' mellett is hogy a' Congressus Decretumot böcsátott-ki Auguero ellen, mellynél fogva Bolívar a' Szabadító meghatalmaztatik hogy rajta fegyverrel vegyon erőt, a' dolog még is alkalmasint jó szerint fog végrehajtatni; minthogy két Deputatusok Truxillóba szándekoznak, hogy Riva-Aguerót más gondolatokra vegyék."

Brasília.

Bahiaból Dec. 17d., Pernambuco-ból azon hónap 31d. indult levelek, mellyek Londonba Febr. 16d. érkezének, jelentik, hogy előbbi városban a' Rio de Janeiroi történetek' haltására némelly személyek bizonyos Protestatiót készítettek, mellyben a' Császár' magaviseletét 's a' gyűlés eloszlattatását harchoztatják. Ilanem Decemb. 17d. egybehívta a' helybeli Igazgatás a' Bahiái előkelő lakosokat hogy tanácskoznának minémű rendszabásokhoz kellenék' efféle környüállások között nyúlni, 's ezen gyűlésben elvégeztetett hogy az említett Protestatiót semmiből kell venni. Erre azon személyek, mellyek annak nevévelket aláírtak, a' gyűléshez folyamodának leginkább azon czélból hogy magokvisletét megigazítának, annak mentségéül azt hozván-fel, hogy a' tulajdonképen való környüállások felől rosszszúl lettek

valna tudósíttatva. Ugy látszik hogy Bahiában számosan vagynak a' Császár részén, 's nem igen lehet tőle tartani hogy a' csendesség egy könnyen megzavartatnék.

B e c s.

Olly reménységgel lévén, hogy ha szintén bizonyos okokra való nézve valamivel elkésett is ezen tudósítás, Érdemes Olvasóink előtt mindazáltal nem létszen kedvetlen dolog annak előadása, miképen inneplette légyen meg, a' Cs. K. különös kegyelemből itten felállított Protestánsok Theologiai Intézete Felsőfokú Fundalójának, 's kegyelmes Apologatójának születése napját közelebb ebben az esztendőben is. Valamint itt helyben a' Birodalom Fő-Városában, minden keresztyén felekezetek' Templomaikban, a' közönséges ajtatosságok, és az Ó Felsőgek becses életékért az Egek Urához bocsátott buzgó könyörgések; az azon jeles napot megelőzőtti Vasárnapon tartattak: úgy a' fels. Udvarnál is három nagy-tisztelet-tételeinek nevezetes napja vala Febr. 8d. napja, a' mellyen volt a' szokott új esztendői udvari nagy Gála is, 's egyszersmind a' fels. Császárné születésének 32d., és a' felséges Uralkodó születésének 56d. örvendetes napjai, különös nagy pompával együtt inneplattak. Ezen közönséges örömben is részt vettek az említett Intézetnek minden Tagjai, egyesítvén buzgó óhajtaikat minden hív Jobbágyok óhajtaikkal. De ezt a' csendes tiszteletet csak magában most sem tartottak elegendőnek, midőn most harmadszor lehetett szerencséjük szembentűnőbbképen is a' fels. Uralkodó, 's az egész fels. Cs. Kir. uralkodó Ház iránt viseltető belső tiszteleteknök nyilvánvaló jeleit adni, mellyre magokat újabban is elköteleztet-

ve érzették, Ó Felsőgének azon valóban atyai gondoskodásának, és Cs. K. kegyelmességének újabb bizonytsága által, melly szerint Ó Felsőge a' mult esztendő végével 30 szegény sorsú Protestáns Ifjaknak a' Status Cassájából szép Stipendiumokat is méltóztatott kegyelmesen rendelni. A' háládatos érzés, a' belső tisztelet, és az önként való hódolás nagy számmal egybegyűjlötte az említett hónapnak 12d. napján az Intézetnek legnagyobb szalájában, mellyet az Ó Felsőge jól eltalált mejj-képe ékesítet, a' Cs. K. Protest. Consistoriumok Tanácsosait, valamint a' Protest. Gyülekezetek' főbb-rangú Tagjait, és más 's több nagy tekintetű idegen vendégeket is; a' hol a' Fő Tiszt. Superintendens és Director Wächter Janos Úr, és a' N. T. Professor Urak Tanítványaikkal együtt megjelentek. — A' csendes halgatást 's varakozást félbe szakasztotta a' Fő Tiszt. Director Úrnak ezen alkalmatosságra intéztetett fontos beszéde, mellyben német nyelven nem csak egyes eszéljat adta elő ezen különös inneplésnek, hanem azt is fontosán megmulogatta; hogy a' Vallás Tanítójának nem elég csak a' szükséges Tudományokban eléggé járatosnak, és fedhetetlen jó erkölcsű embernek lenni (a' melly tárgyalról más hasonló alkalmatossággal tudósan 's hathatósan értekezett volt); hanem ezek mellett szükség, hogy maga is különösen vallásos ember légyen, a' kinek szívét a' vallásos szent érzések, és kegyes indulatok melegítsék; hogy ezzel a' szent tüzelt a' Halgatók szivekben is felgerjeszthessék, 's fel is tarthassák azt a' buzgó szent indulatot, a' melly itt alatt a' halandónak legdrágább és legillendőbb ékessége. Végre előszámlatta a' fels. Uralkodónak azon kegyelmeit, a' mellyekben már eddig is részesült ezen Intézet, és a' mellyek újabb ösztönül

szolgálhatnak arra, hogy ennek Tagjai az O Felsőge további kegyelmeire is minden tekintetben méltókká igyekeznek magokat tenni. Ezek után hármas szerencsés éljen kívánással rekesztette-hé mélységes tisztelettel a' Fő-Tiszt. Director Úr ezen beszédét; a' mellet buzgó öhajításokkal minden jelenlévők egyező tiszta szívvél viszonyoztak: — A' Tanuló Ifjúság részéről, az ő egyező buzgó érzéseiket egy szép deák Oratióban fejezte ki T. Kisz elj János Úr (a' Theolog. Tudom. 3dik eszt Halgatója); 's ugyan azokat derék deák versekben zengedeztette T. Gotschaltovszky Mihály Úr 1so eszt. Theol. Candidatus; 's végre egy jól kidolgozott felemelkedett német Odában buzogta ki T. Töpler Gottlieb Úr 2dik esztendő Theologus. — Ezen különös alkalmatosságra a' szokott Programmát N: Tiszt. Professor Wenrich György Úr készítette; mellyben a' Görögök Rhapsodiáiról ismeretes széles és nyomos tudománnyal és éltes Római deáksággal értekezett, a' melly a' felséges Uralkodónak bényújtván, ezen különös ianeplésről O Felsőge a' Fő Tiszt. Director Úr által ez által is tudósított. — (Ezen-Intézetnek mostani állapotjáról, valamint az említett Stipendiumokról is közelebb bővebb tudósítást fogunk közölni).

*Mártz. 1. a' Státus-papíro-
sainak közép-árrok:*

Státus Köttelező levele 5 pCtimal Conv. P. 90 5/16
Ugyan az 2 1/2 pCtimal 45 Soravonások Költsön
1820-ról C. P. Ugyan az 1821-ről 100f. C.P. 120 1/6
1/8, Bizonyítás 1821d. Költsönről 100 fért C. P. —
Bécs Városi Bankó Obligatók 2 1/2 pCtimal 44 1/2,
100 for. C. P. 249 7/8 for. V. Czban, 1 Bank-Actie
98 9/10 for. C. P. Cs. Arany —

Homonnáról, Febr. 13d. A' hiedog és terméketlen Karpatus hegyei alatt lakozók, kedves Hazánk feallásától kezdve, koronás Fejedelmekhez tantoríthatatlan hívséggel ragaszkodtak, azt minden viszontagságokban megtartották, 's mindenkor elragadtatással hóbizonyították. Ezen koronás Fejedelmekhez vonszó 's velek született hívségre, sok híres teltetről, Fejedelmeknek 's Hazajohnak szamtalanszor hóbizonyított hívségekéről híres és emlékezetes Földes Uralknak példajok, azoknak Tisztjeiknek koronás Fejedelmekhez kimutatott hív ragaszkodások, és a' Lelli-Pasztorohnak arra törekedő fáradszhatatlan tonítások által ösztönözettek és szakadatlanul elragadtattak. Ezen hívségnek hóbizonyítására semmi alkalmatosságot el nem mulasztván, a' lakasokat öszveszorító meredek hegyek között is, midön egyéb alkalmatosságok nincsen, Felsőges Fejedelmek' születése nappan; hívségek' arjától elragadtatva, annak, 's felséges Háza' hoszszu és holdog életéért, szerencsés uralkodásáért, a' meszsze tájékokról öszvejöven, a' Királyok Királyának leghuzgóbban esedeznek. Ezt esztendőről esztendőre is el nem mulasztván, tegnapi napon pedig legnagyobb számmal, örömmel, elragadtatással, ajtatossággal, 's majd erejeket feljülhaladó fényességgel végberítették: mert itten Homonnan sokan egybeseregelvén, Abbatialis Mise alatt, mellyet Fő-Tiszt. Bal-dószky Mihály Úr Al-Esperest és Apátur, számos Adstansokkal, dob és trombiták harsogása, és most itten kvártélyozó Fridrik Wilhelm Király' Ns. Huszár Regementjebeli Tisztok és köz Vitézek tisztelkedése közben élénkelt, Felsőges Uralkodójok' és felséges Háza' hoszszú életéért, holdog és eszendes uralkodásáért az Egek' Urához buzgón fohászokdák.

Ezek végével tisztelt Fő Tiszt. Baldószky Mihály Apátur és Tek. Kutha Antal Úr Mélt. Gróf Csaky Vincze Antal Jussai' Directora és több T. N. Vármegyék Táblabírája által, ki a' szent Miso alatt tiszteltető köz Vitézeknek fejenként egy-egy icczé bort osztatott-ki, számos úri Vendégek megvendégeltetvén, ebédkezés-közben Felséges Uralkodóknak és felséges Hazának szerencsés és hosszú életéért számos poharak kirírtettek. Este pedig a' város hivilagositatott.

A' Hazai Tudósítások Febr. 25d. czelet közli: „Ő Cs. K. Felsége V. e. s. z. k. o. p. f. Mihály Urat, eddig a' Váczi Püspöki Megyében fekvő Gedellő Mező-városának volt Plebáusát, az ő különös érdemeire nézve, néhai Fő Tiszt. Stettner Bernát Úr' halála által megüresült Hatvani Prépostságra e' f. eszt. Jan. 3d. költ királyi Decrétum által kinevezni helyelmes méltóztatott, melly fényes egyházi hivatalába e' f. h. 25d. a' Nagy Mélt. kir. Magyar Udvari Kamaránál a' szokott szertartások szerint bé is iktatott.“

„Ő Cs. K. Felsége S. c. h. e. d. i. u. s. Lajos Eduard Urat, a' Magyar Universitásnál lévő Tek. S. c. h. e. d. i. u. s. Lajos nagy-érdemű Professor Úrnak, jeles készületű's tehetségű fíjat, helyelmes tekintetbe vévén Ns. Pest Vármegyénél a' Notárius-ságban, és a' kir. Magyar Helytartó Tanácsnál tiszteletbeli Practicáns-ságban megbizonyított dicséretes maga alkalmaztatását, ugyan a' Magyar kir. Helytartó Tanácsnál tiszteletbeli Concipistává nevezni méltóztatott.“

„Az Esztergomi Érsekségnek az 1824d. esztendőre ismét igen csinosan hiadatott Egyházi Lajstroma (Schematismus) szerint a' 37 Vice. Espereségekben találtak 469 Plebániak és 213 Káplánságok. Az ifjú Papság áll 182 személyből. Az egész Érsekségbeli Lelkek' száma tészen

746.863. Catholicust; 110,263 Evangelicust; 61,107. Reformátust; 3,520 nem-egyesült Görögöt; 38,193 Zsidót; és így összeségesen 959,960 lelket. Tehát a' szaporodás 4,357 a' tavalyi számláláshoz képest. Ezen egyházi f. számlálás szerint Buda Eő-városában, öszvévén a' Külső-városokat és Ó-Budát is, ténne a' lelkek' száma 35,360-at; kik közül Catholicusok: 30,428; Evangelicusok: 225; Reformátusok 252; Görög-nem egyesültek: 673; Zsidók 3782. Pesten az egész népességnek, vagy is lelkeknek száma 50,765; kik közül Catholicusok 42,913; Evangelicusok: 1839; Reformátusok: 1452; Görög-nem-egyesült Vallásuk: 1102; Zsidók: 3459; és így ezen számolásbeli következtetések világosodnak ki: 1) Pest Városában egyedül a' Catholicusok 7555-mal többen vagnak, mint az egész Budai népesség. 2) Budán az Evangelicusok a' népességnek mintegy 157d. részét teszik, s a' Varban mint a' 16 Plebaniában csak 68-an vagnak; ellenben Pesten a' Reformátusok a' népességnek 35d. részét teszik. 3) A' Görög-nem-egyesültek Pesten majd két annyin vagnak, mint Budán. 4) Budán a' Zsidók csak 323-mal vagnak többen mint Pesten: de a' Budaiak is Pesten élődnek.“

E r d é l y.

Nagy-Enyed, Febr. 15d. A' jó nép Atyjának a' szeretett Monarchának tisztelete önként meggyökeresedik a' Polgároknak szívében; és valahol csak alkalmatosság adja-elé magát, forrón ömled-ez-ki. Az a' jótévő fény, mellyel a' Fejedelmek a' gondviseléstől körülvetettek, még a' Birodalomnak' véghatárait is élesztő sugarokat vet. S ott is, az őket alig ismerő népek közt is, a' mennyei hatalomtól nélték adatott tekintet, az ő kormányokon lefolyó boldogság' izlése észrevehetetlenül behat az alattvalóknak ér-

zéseiére, 's azt Uralkodójának emlék-innepein édes örömmel buzogja-ki. Melly öröm mindenkor teljesebb, fontosabb, ha egy érdemes Fő Polgár, egy tiszteletes Hazafi vezérli a' nép' kívánságait a' cél felé; ha egy köz szeretetben lévő Elöljáró veszi által a' néptől az áldozat tűzét, 's teszi-le azt a' Trónus lábaihoz. — Ilyen öröm-érzésnek vala bizonyossága a' tegnapi nap, Felséges Fejedelmünk' születése napja, mely itt érzékeny pompával innepeltetett. Reggeli kilencz órakor a' Romano-Cath. Templom' harangjai hirdetétek az innepet; tíz órakor az ezen Ns. Alsó-Fejér Vármegyei Tek. Tisztség a' már az előtt bégyűlt főbb Uraságok, ezen Ns. Város Tek. Tanácsa, a' Város' Hadnagyától vezetettve, a' Ns. Vármegye' Praetorialis épületébe felgyülekezének; a' honnan ezen Ns. Vmegye' új Administratorát, Mélt. Magyar-Monostori L. Baró Kemény Simon Úr Ó Ngát a' R. Cath. Templomba bekísérték; hol a' József Fő Herceg' Regementjének, mellynek Stábjaja itt fekszik, Oberstere, Gróf Szerbeloni is megjelent az itt' volt Katona-Tiszt Urakkal; a' nevezett Regement' bandaja díszesítetté az Isteni-tiszteletet, 's sűrű ágyú lövések elegyedteld közibe. A' szent Mise' végződésével, a' Ref. Templom' harangjai szállaltak-meg Fejedelmünk' tiszteletére; 's az egész gyülekezet az irt rendel által ment a' Ref. Templomba; hol az itteni Ns. Ref. Collégiumi tanuló Ifjúság ének és muzsikával idvezlette az Innepet, ide való Pap Tiszt. Budai János Úr pedig a' célhoz alkalmaztatott beszédet tartott, 's az ő jó kívánsággal teljes Eljen a' Király! Eljen a' Fejedelem! szavait hármasságyú lövések elhozták a' Praetorium elől. Így mi-nekutána a' Felséges Fejedelem hosszas

életéért, boldog uralkodásáért, a' hálás esedezesek bényújtattak volna az Egeknek, az irt rendel a' főbb gyülekezet visszaküldé az Administrator Úr Ó Ngát a' Praetorialis háznál lévő szállására. Az hol a' Administrator Báronak jószírúsága, az itt volt úri Rendeket, a' Vmegyei Tek. Tisztséget, az itt Regement' Obersteröt, itt volt Tisztjeivel együtt, a' Város Hadnagyát, a' Ref. Fő Tiszt Superintendensét, mind két hitű Papokkal, a' Professor Urakkal egyben, hosszú fényes asztalnál megvendéglette. A' Felséges Császár és Császárné, az uralkodó Hazért, 's mas Nagyokért üritett poharakra mind annyiszor reá-durrogtak a' mozsarak, 's a' köz örömet vidám muzsika is élesztette. Estve a' Város ki volt világosítva, mellyek közt nevezetesebbek voltak a' Praetorialis épületen; ennek kapuja fél hold forma tűz harikában égett, oldalain pedig a' többek közt ezt lehetett láng-betűken olvasni: Vivat R. I. A' Ref. Collégiumon, mellynek külső egész oldala fényelt, 's a' két végén két koszorúkat tartottak a' kettős sasok lábainkkal, a' koszorúk közt ezen írás lévén: Vivat Franciscus Primus, et Carolina Augusta. A' Tanácsház is a' Város részéről szépen ki volt világosítva. A' tanuló Ifjúság' bandája estveli hét órakor török-muzsikát tartott a' Praetorium előtt, 's több égő faldyák világánál zengedezettte az útszakon szeretett Fejedelme iránt való hívségét, tiszteletét. Mind ezeket estve a' Praetorialis Háznál a' nagy szalában, a' Mélt. B. Ó Ngától adatott nagy és vig-bál végezte-bé más nap, úgy mint ma reggeli hét órakor. Eljen a' Felséges Monárcha! Eljen a' köz szeretetet bíró Administrator!